

Οι προτάσεις του ΣΕΦ για την ανάπτυξη της αγοράς φωτοβολταϊκών στην Ελλάδα

Φεβρουάριος 2003

Η αξιοποίηση του ηλιακού ηλεκτρισμού, της ηλεκτρικής ενέργειας δηλαδή η οποία παράγεται από φωτοβολταϊκά συστήματα (Φ/Β) που τιθασεύουν την ηλιακή ακτινοβολία, προσφέρει μια σειρά από πλεονεκτήματα: μηδενική ρύπανση, αθόρυβη λειτουργία, αξιοπιστία και μεγάλη διάρκεια ζωής, απεξάρτηση από την τροφοδοσία καυσίμων για τις απομακρυσμένες περιοχές, δυνατότητα επέκτασης ανάλογα με τις ανάγκες, ελάχιστη συντήρηση.

Όλα αυτά τα πλεονεκτήματα όμως δεν στάθηκαν ικανά μέχρι σήμερα να απογειώσουν την αγορά των φωτοβολταϊκών. Αιτία το σχετικά υψηλό κόστος συγκριτικά με τις συμβατικές πηγές ενέργειας. Τα φωτοβολταϊκά δείχνουν εγκλωβισμένα σε ένα φαύλο κύκλο, στο γνωστό πρόβλημα της "κότας με το αυγό". Η αγορά Φ/Β θα ευδοκιμήσει όταν πέσει το κόστος τους, αλλά για να πέσει το κόστος χρειάζεται μία οικονομία κλίμακας, δηλαδή μια σχετικά δυναμική αγορά.

Προσπαθώντας να σπάσουν αυτόν τον φαύλο κύκλο, πολλές χώρες έχουν ξεκινήσει τα τελευταία χρόνια σημαντικά προγράμματα ενίσχυσης των Φ/Β, με γενναίες επιδοτήσεις τόσο της αγοράς και εγκατάστασης Φ/Β, όσο και της παραγόμενης ηλιακής κιλοβατώρας.

Αντίστοιχα προγράμματα δεν έχουν δυστυχώς ξεκινήσει στην Ελλάδα, ιδίως στον οικιακό-τριτογενή τομέα τον οποίο αφορούν πρωτίστως τα Φ/Β. Έτσι, η ελληνική αγορά Φ/Β παραμένει μικρή και περιθωριακή και η χώρα μας έχει εγκαταστήσει μόλις το 0,1% των συνολικών Φ/Β συστημάτων παγκοσμίως.

Προκειμένου να αλλάξει αυτή η εικόνα, οι σημαντικότερες ελληνικές εταιρίες που δραστηριοποιούνται στον κλάδο, συνασπίστηκαν και δημιούργησαν τον Σύνδεσμο Εταιριών Φωτοβολταϊκών, έτσι ώστε να διασφαλιστεί μία υγιής ανάπτυξη της αγοράς Φ/Β και στην Ελλάδα.

Προς το παρόν, οι μόνοι διαθέσιμοι δημόσιοι πόροι για την ενίσχυση των Φ/Β προέρχονται κυρίως από τα κονδύλια του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Ανταγωνιστικότητα" (ΕΠΑΝ) και επικουρικά από τον αναπτυξιακό νόμο. Δεδομένου όμως ότι οι πόροι του ΕΠΑΝ θα διατεθούν ουσιαστικά τα ερχόμενα 2-3 χρόνια, θα υπάρξει σύντομα ένα μεγάλο κενό. Επιπλέον, όλες οι παραπάνω ενισχύσεις αφορούν εμπορικές εφαρμογές, στον δε κτιριακό τομέα καλύπτουν μόνο τον ιδιωτικό τριτογενή τομέα, αποκλείοντας, προς το παρόν, τον δημόσιο τριτογενή και τις κατοικίες.

Η πιθανή υλοποίηση ενός προγράμματος "**Ηλιακών Στεγών**", κατά τα πρότυπα άλλων χωρών, θα απαιτήσει δημόσιες επενδύσεις για την ενίσχυση αυτών των εφαρμογών, με τη μορφή επιχορηγήσεων ή/και επιδότησης του παραγόμενου ηλιακού ηλεκτρισμού. Θα πρέπει λοιπόν να δοθούν κίνητρα για να υλοποιηθεί, κατ' ελάχιστον, ο στόχος που έχει θέσει το Εθνικό Πρόγραμμα για τις Κλιματικές Αλλαγές. Τα κίνητρα αυτά θα πρέπει να αφορούν τόσο σε **επιδότηση της αγοράς και εγκατάστασης Φ/Β (και στον οικιακό τομέα)**, όσο και στη **γενναία ενίσχυση της ηλιακής κιλοβατώρας**, όπως ήδη ισχύει σε πολλές χώρες.

Παράλληλα, **θα πρέπει να επανεξεταστεί η εφαρμογή ενός βελτιωμένου καθεστώτος ενίσχυσης μέσω φορολογικών ελαφρύνσεων** οι οποίες καταργήθηκαν πρόσφατα. Συγκεκριμένα, **οι φοροελαφρύνσεις θα μπορούσαν να αφορούν την ίδια την επένδυση, ανεξάρτητα αν τις καρπώνεται ο τελικός χρήστης ή ο επενδυτής που καλύπτει το κόστος εγκατάστασης του**

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ

Τηλ-Fax: 2 10 822 1862 • E-mail: spsomas@otenet.gr • Web-site: www.helapco.gr

συστήματος. Μια τέτοια διευρυμένη και ευέλικτη αντιμετώπιση θα διευκόλυνε την εφαρμογή προγραμμάτων **Χρηματοδότησης από Τρίτους (ΧΑΤ)** ή/και leasing σε ευρεία κλίμακα.

Θα πρέπει επίσης να εξεταστεί η **μείωση του ΦΠΑ στο 0 έως 8%** (από 18% που είναι σήμερα) για αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού φωτοβολταϊκών και άλλων τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ). Η μείωση αυτή, όχι μόνο θα λειτουργούσε τονωτικά για τις ΑΠΕ, αλλά θα διόρθωνε και μία **αδικία και στρέβλωση του φορολογικού συστήματος**, αφού τόσο η ηλεκτρική ενέργεια όσο και το φυσικό αέριο φορολογούνται με 8% και συνεπώς ευνοούνται έναντι των καθαρών πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης.

Ενισχυτικά θα δρούσε επίσης η **ευρεία εφαρμογή Φ/Β σε κτίρια του ευρύτερου δημοσίου τομέα. Το Δημόσιο θα μπορούσε επίσης να δεσμευτεί στην απορρόφηση ενός συγκεκριμένου ποσοστού “πράσινης ενέργειας”**, εγγυούμενο έτσι τις προοπτικές αυτής της τεχνολογίας.

Δεδομένου ότι η ανάπτυξη των Φ/Β αφορά τόσο τον οικιακό-τριτογενή τομέα όσο και την ηλεκτροπαραγωγή, εξετάσαμε δύο σενάρια χρηματοδότησης πέραν των πολιτικών ενίσχυσης που ισχύουν σήμερα. Τα σενάρια αυτά, τα οποία αναλύονται διεξοδικότερα στην τεχνική έκθεση που ετοίμασε ο ΣΕΦ (“Στρατηγικές ανάπτυξης της αγοράς φωτοβολταϊκών στην Ελλάδα”, Φεβ. 2003), είναι τα εξής:

- α. Εφαρμογή **“ηλιακού τέλους”** στην κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, και
- β. Ελάχιστο **“ηλιακό μερίδιο”** στην ηλεκτροπαραγωγή.

Θα πρέπει επίσης να εξεταστεί η **τροποποίηση ορισμένων διατάξεων της υπάρχουσας νομοθεσίας**, η οποία σήμερα θέτει αδικαιολόγητα εμπόδια. Για παράδειγμα, σύμφωνα με το Ν. 2244/94, για τα συστήματα κάτω των 20 kWp δεν απαιτείται (και ορθώς) άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας. Να τονίσουμε όμως εδώ ότι το όριο των 20 kWp είναι πολύ μικρό για να καλύψει τις σύγχρονες ανάγκες. Σε άλλες χώρες είναι πλέον συνήθη τα Φ/Β συστήματα αρκετών δεκάδων ή και εκατοντάδων kW σε στέγες και προσόψεις κτιρίων. **Απαιτείται συνεπώς μια αναπροσαρμογή προς τα πάνω του ορίου ισχύος για το οποίο δεν θα απαιτείται άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας, προκειμένου να απλοποιηθούν οι διαδικασίες και να διευκολυνθεί η ανάπτυξη των φωτοβολταϊκών.**

Από την σταχυολόγηση και μόνο των προτάσεών μας, αναδεικνύονται πιστεύουμε και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος μας. Είναι πραγματικά κρίμα, η πιο ηλιόλουστη χώρα της Ευρώπης να παραμένει ουραγός στην ανάπτυξη της ηλιακής φωτοβολταϊκής τεχνολογίας. **Σύντομα θα λειτουργεί στη χώρα μας το πρώτο εργοστάσιο παραγωγής φωτοβολταϊκών με εξαγωγικό προσανατολισμό.** Πώς όμως θα σταθεί μακροχρόνια, όταν δεν υπάρχει μια υγιής εγχώρια αγορά, όταν τόσο το ΥΠΑΝ όσο και τα συναρμόδια υπουργεία δεν έσκυψαν ποτέ σοβαρά πάνω από τα προβλήματα και δεν αποτόλμησαν τις γενναίες πολιτικές που απαιτεί η ανάπτυξη της αγοράς των φωτοβολταϊκών;

